

NORSK ETNOLOGISK GRANSKING

Emnenr. 71

Fylke: Finnmark

Tilleggsspørsmålnr.

Herad: Nord-Varanger

Emne: Gifteferdig ungdom

Bygdelag: Vestre Jakobselv

Oppskr. av: G. A. Lilleeng 76 år

Gard:

(adresse): Vestre Jakobselv

G.nr. 1 Br.nr.

A. Merk av om oppskrifta er etter eiga røynsle.B. Eller om den er etter andre heimelsmenn: (ta også med alder, heimstad, yrke):

Eks jordmor Anna Lilleeng 73 år

SVAR

1. Som regel og ^{av} samme rase
2. Man så med velvilje bare det var av samme folke gruppe
3. Tra samme sosiale lag og kristen kreds
4. Det gjalt for begge kjønn
5. Var imot raseblanding ennå for år - hundre skifte.
6. De gifteferdige valgte selv sin partner
7. 8 og 9 Utgår
10. Det har gått knirke fritt her: lapper med lapper, kvener med kvener og de norske med norske. Løsken barn, hremenninger og firmenninger har inngått ekte skap til nå
11. Har ikke forekommet noen engstelse i så henseende. Man henviste til de kongelige forbindelser hvis en ymtet imot.
12. Kjenner ikke ~~til~~ syndertlig til det
13. Ikke vanlig så sant foreldrene var velskapte legemlig
14. Lestadianerne kunde optre som meglere hvis det var slikes barn som agtet å gifte sig.

15-16 Utgår.

2

17 Fiskere, småbrukere og lastadianere med lastadianere

18 Vanligvis friere (kristne med kristne)

19 Det var mindre vanlig

20-21 og 22 Utgår

23 Det var vanlig skik om dagen, men ikke om kveldene i mørke tiden. Det var betraktet som usømmelig adferd.

24 Det fortsetter fremdeles i noen grad og raseblanding møter ingen hindring mer

25 Kattfriaren.

26 Kunde ha seksuelle forbindelse som mål

27 Helst enkeltvis

28 Selvsagt i voksen alder

29 Også fra nabogrenda og sognet ellers

30 Her bor kun fiskere og småbrukere

31 Ingen fast dato

32 Det har ikke tidligere vært godt forhold grendene imellom, anderledes nå

33 Fiskere og andre jøtter holder nå godt sammen og i lag

34 Ikke her i traktene

35 Lördags og søndagskveldene

36 Kjenner ikke til den slags forberd

37 Det hendte og gjør det fremdeles nå da fremkamsken er lettvint (sykler-motor)

38 Enkeltvis og uten noen geberder

39 Utgår

40 Værlig og stille liste sig frem.

41 Ikke alltid med blide fjes

42 Dem de likte tok de godt imot

43 Drops og sant noe

44 Som regel ikke

45-46 Utgår En enkel matt ad gangen

- 47 Bare en enkel blev igjen av følget
- 48 Ofteest gikk han alene til jentens bosted
- 49 Helst burde ingen vite om hans ensomme ferd til jenten
- 50 Inntil de blev gifte
- 51 Som regel bare ring mens lappene gav silke, lin forklar m. og guttene fikk overrakt votter, kamma, bånd m. m.
- 52-53-54-55 Ukjent skikk her
- 56 De unge var regna for brolovet når jenten bar ringen synlig og likeså gutten
- 57 Utgår. Fongen satrer her
- 58 Ungdommen kunne tale sammen hvorsom helst og når som helst
- 59 Det hendte at de hadde drops og sånt noe.
- 60 Den gutten de likte bod de gjerne noe
- 61 Jentene ventet som regel på sin beiler
- 62 Dertil hadde ofte anledning
- 63 Utgår som ukjent skikk
- 64 Fongen faste hvilesteder
- 65 og 66 Lekken og dansen foregikk på bryggene eller i private hus som av guttene var leiet for anledningen.
- 67 Vanlig gjestebud i julehelgen, påske, pinse og ved barnedåp og gravferd
- 68 De voksne av begge kjønn var i lag men der det var dans var det bare unge damer
- 69 Utgår som ukjent skikk
- 70-71-72 og 73 Utgår
- 74 Det var ikke skikken her
- 75 Tilstede ved auksjoner var også ungdommen men dans forekom ikke der
- 76 Det var årvisse marknader i Karlebotten til 1899 men ikke siden.

77 Der var ikke dans for det var ved full
måne tider i desember og danse hús forefantes
ikke. Gavene bestod av lappe artikler
skaller, luer, vatter om om

78 Ikke så vit vites

79 Utgår

80-90 Utgår Forekam ikke her

91 Jonsokbål og lek samt dans i de lyse
nattelimenne var vanlig men det sist
nevnte helst i hús eller bryggen

92 Noen enslige gamle var sine små turer
for å se på livet til det unge slekkesled
hwardan de frydet sig ute i naturen.

93 Godveirs søndagskvelder samlet de sig
sammen i skog og mark

94 Gutter og jenter gikk i hver sitt
lag når de samlet sig sammen

95-99 Ukjent skikk her

100. Danse moro var det ofte å de lange
vinter kvelder i leide private hus
som guttene arrangerte lørdags
eller søndagskvelder som det høvet.

101 Guttene ordnet med leien, renjoringen
og de øvrige utgifter

102 Vår bygdens spillemann forhindret ved
sykdom avhentet guttene en spillemann
fra byen (17 km)

103 Guttene delte utgiftene likt imellom sig

104 Bygdens første spillmann hadde fiolin
den yngre fra 80 årene av hadde 1 raders
breds spil og han fra Vadsø 2 raders
Dansen foregikk ikke oftere, den for
løp konstant også senere årene

105 Ski- og kjelke aking foregik i stor
stil særlig fastelavens renn

106 Alle fikk være med som ønsket det
Adgangen var dertil alltid fri.

00001

107 Ingen skilnad.

108 " " " " " " " " fastelavns renn

109 Det eneste foreldrene var engstelige for var at barna og andre kunde pådra sig skade i bakken

110 Man følgte de gode råd og formaninger som foreldrene gav med på leken.

111-127 Ukjent skikk her i Varanger

128 Det var almindelig tale måde her også at jentene hadde anledning til å fri (2/2) skuddåret og under dans var det damernes valg i vals.

129 Kjenner ikke til desangående